1964
ମାର୍ଚ୍ଚ 10

ବ୍ରଜଲାଲ ମଣିଲାଲ୍ ଆଣ୍ଡ କୋ.

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

[ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର, ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି, କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ, ଜେ. ସି. ଶାହ, ଏନ୍. ରାଜାଗୋପାଳ ଆୟାଙ୍ଗର ଏବଂ ଏସ୍. ଏମ୍. ସିକ୍ରି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ]

ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ-ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିଛନ୍ତି-କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ-କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଢୁଆଳରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସୂଚନା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି- କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି-- ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ଉଲ୍ଲଂଘନ---ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ) ଅଧିନିୟମ, 1948 (1948ର ସଂଖ୍ୟା XLIII)-ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ, 1949 ନିୟମ 57,59 ।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଖଣି ଖନନରେ ନିୟୋଜିତ ଏକ ଭାଗୀଦାରିତା ଗଠନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ) ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ, 1949 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ ତଥା ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଧାରଣ କରିଥିଲେ।ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 1955 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାକୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନବୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହାକୁ ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ କାରଣ ଯେଉଁ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ନେଇ ବ୍ଯବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗଠନ ହୋଇଥିଲା, ସେମାନେ ବଦଳି ଯାଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମର ଧାରା 57 ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଆଦେଶର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଢୁଆଳରେ ବିଚାରଧିନ ଥିବା ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ବିଷୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମନ୍ତବ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଚିଠିପତ୍ରର ନକଲ ଏବଂ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହି ଆଧାରରେ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି ବୈଧ ଆଧାର ନାହିଁ । ଏହି ଅଦାଲତଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ନିୟମ 57 (2) ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମ 59 ଆଧାରରେ ଏକ ଆବେଦନକୁ ଫଏସଲା କରିବା ସମୟରେ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ନଦେଇ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଢୁଆଳରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା, ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ବିପରୀତ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ତାହା ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଛି ।

1964
ବ୍ରଜଲାଲ ମଣିଲାଲ୍ ଆଣ୍ଡ କୋ.
ବନାମ
ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟାଙ୍ଗର

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି: (i) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଯେତେବେଳେ ନିୟମ 59 ଅଧୀନରେ ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରନ୍ତି, ସେସମୟରେ ସେ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ।

ଶିବଜୀ ନାଥୁଭାଇ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ, [1960] ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 775, ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା ।

(ii) ଯଦିଓ *ଶିବଜୀ ନାଥୁଭାଇଙ୍କ* ମାମଲା ଏକ ମାମଲା ସହିତ ଜଡିତ ଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିକୁଳାତ୍ମକ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇନଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଆଧାର କରି ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମାନ ନୀତି ଲାଗୁ ହେବ ।

(iii) ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିକୁ ଲାଗୁ କରି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତିକୁ ବିରୋଧ କରି ବିକୃତ କରାଯାଇଛି, କାରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ନଦେଇ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ଶୁଣାଣିର ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ ଅଟେ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 115 ଏବଂ 116/1963 । ଜୁଲାଇ 9,1958, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 24,1958 ରେ ଭାରତ ସଂଘ (ଇସ୍ପାତ, ଖଣି ଏବଂ ଇନ୍ଧନ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ) ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ସର୍କିଟ ବେଞ୍ଚ) ଙ୍କ ଯଥାକ୍ରମେ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ଆସିଛି ।

ଜି. ଏସ୍. ପାଠକ, ରାମେଶ୍ୱର ନାଥ *ଏବଂ ଏସ୍. ଏନ୍. ଆଣ୍ଡଲି* ଆବେଦନକାରୀଙ୍କପାଇଁ (ଉଭୟ ଆବେଦନରେ) ।

ଏସ. ଜି. ପଟବର୍ଦ୍ଧନ ଏବଂ ବି. ଆର. କେ. ଜି. ଆଚାର, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ପାଇଁ (ଉଭୟ ଆବେଦନରେ)।

ଆଇ. ଏନ୍. ଶ୍ରଫ୍, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ପାଇଁ (ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 116/1963 ରେ)।

ମାର୍ଚ୍ଚ 10,1964 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟାଙ୍ଗର

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟାଙ୍ଗରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ---ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 115 ଆଗତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ (ଇସ୍ପାତ, ଖଣି ଏବଂ ଇନ୍ଧନ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ) ଜୁଲାଇ 9,1958 ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଟେ, ଯାହା ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ, 1949 ର ନିୟମ 57 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଏକ ଆଦେଶର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛି । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସମ୍ବିଧାନର

ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଭାରତ ସଂଘର ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ *ଉତ୍ ପ୍ରେଷଣ ଆଜ୍ଞାଦେଶ* ପାଇଁ ଗୁହାରି କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ *ସୀମିତ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ* ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 116/1963 ଆସିଛି । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଉଭୟ ଆବେଦନକୁ ସମାନ ଆଦେଶର ବୈଧତା ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏକସଙ୍ଗରେ ଶୁଣିବୁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ, ଯେଉଁମାନେ *ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ* ଖଣି କାରବାରରେ ନିୟୋଜିତ ରହି ଏକ ଭାଗୀଦାରୀ ଗଠନ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସରକାରୀ ଅନୁମତିପତ୍ର ରହିଛି । ସେମାନେ ରାଜ୍ୟର ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରିହାତି ଧାରଣ କରନ୍ତି ଯାହାର ବିବରଣୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ) ଅଧିନିୟମ, 1948 (ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 1948 ର XLIII) ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରଣୟନ ହୋଇଥିବା ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ, 1949ର ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସରକାରୀ ଅନୁମତିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଥିବେ ଏବଂ ସେହିପରି ନିୟମରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, କୌଣସି ଖନନ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସେହିଭଳି ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇନାହାନ୍ତି । ଯେଉଁ ଜମିରେ ସେମାନେ ଖଣିଜ ରିହାତି ପାଇଥିଲେ, ସେଠାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ 1952 ମସିହାରୁ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଅବଧି ଗୋଟିଏ ପଞ୍ଜୀ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏବଂ ଯଦି ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଅଛି, ତେବେ ଏହାକୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ପଡିବ । 1952 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଳ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ନବୀକରଣ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେମାନେ ଡିସେମ୍ବର 31,1955 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ବୈଧ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଧାରଣ କରିଥିଲେ ।ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଞ୍ଜୀ ବର୍ଷ 1956 ପାଇଁ ଏହାର ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ସେମାନେ ନଭେମ୍ବର 22,1955 ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆବେଦନ ପତ୍ରିକା ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଭଣ୍ଡାରାର ଜିଲ୍ଲା ଅଧିକାରୀ, ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ତେବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 21,1956 ରେ ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ, କାରଣ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗଠନ କରୁଥିବା ଅଂଶୀଦାରମାନେ ବଦଳି ଯାଇଥିଲେ । ଏହି ଆଦେଶ ଅକ୍ଟୋବର 6,1956 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମର, ନିୟମ 57 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ, ନଭେମ୍ବର 15,1956 ରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମ 57 (2) ରେ କୁହାଯାଇଛି:

1964
ବ୍ରଜଲାଲ ମଣିଲାଲ୍ ଆଣ୍ଡ କୋ.
ବନାମ
ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟାଙ୍ଗର

"ଯଦି କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ନିୟମାବଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର କିମ୍ବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସରକାରୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର କିମ୍ବା ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏପରି ଯଥାସ୍ଥିତି ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ସରକାରୀ ଅନୁମତିପତ୍ର କିମ୍ବା ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ମନା କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ଏହିପରି ବିଫଳତା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଉପରୋକ୍ତ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବାର ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ମାମଲାର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ।"

ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ନିୟମ 59 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ଯାହା ଏହିପରି ପାଠ କରାଯାଏ:

"ଏପରି ଆବେଦନ ପ୍ରାପ୍ତିର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପରେ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରନ୍ତି, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂଚନା ମାଗିପାରିବେ, ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ପୂର୍ବ-ଯୋଜନା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବେ, କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଥିବା ଆଦେଶ ପାରିତ କରିପାରିବେ ।"

ଏହା ପରେ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ଯଥାର୍ଥତା ସମ୍ପର୍କରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚିଠିପତ୍ର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ ଏକ ଚିଠିରୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟର ଏକ ବିବରଣୀ ପଠାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କ 'ଣ ଘଟିଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନର ଅଗ୍ରଗତି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇପାରିବ ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ନିଜ ମାମଲାର ସତ୍ୟତା ବିଷୟରେ ସରକାରଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିପାରିବେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନର ଗୁଣବତ୍ତା ବିଷୟରେ ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଚିଠିପତ୍ରର କିଛି ଅଂଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ନଥିରେ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଏକ କାରଣ ଯେ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିବା ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ଦସ୍ତାବିଜ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଜୁଲାଇ 9,1958 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ, ଆଦେଶରେ ଏହିପରି କୁହାଯାଇଛି:

"କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ 1956 ମସିହା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିବା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି ବୈଧ ଆଧାର ନାହିଁ ।"

ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଲିଖିତ ବିବରଣୀର ଏକ ନକଲ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯାହା ଆଧାରରେ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯେଉଁ ଉତ୍ତର ପାଇଥିଲେ ଏହିପରି ଥିଲା ଯେ ଭାରତ ସରକାର ସେମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ ଦୁଃଖିତ। ଏହା ହେଉଛି ଜୁଲାଇ 9,1958 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶର ବୈଧତା, ଯାହାକୁ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 115/1963 ରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ପାଠକ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ନିୟମ 59 ଅନୁଯାୟୀ ଧାରା 57 (2) ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ତଥ୍ୟର ବିଷୟବସ୍ତୁ ନଜଣେଇବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ନଦେବା, ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ବିପରୀତ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଅସିଦ୍ଧ ଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ: *ଶିବଜୀ ନାଥୁଭାଇ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ* ([1])। ନିୟମ 59 ଅନୁଯାୟୀ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରକୃତି ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ ପାଠକ ତାଙ୍କ ଦାଖଲକୁ ସଠିକ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସୂଚିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସୂଚିତ ନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଛି। ତେଣୁ ଏହା ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ ଯେ ସେମାନେ ସେହି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯାହା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାକୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ପାଇ ନଥିଲେ। ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, *ଶିବଜୀ ନାଥୁଭାଇ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*[1] ମାମଲାର ଆଦେଶ ଏପରି ଏକ ମାମଲା ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ, ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆମ ମତରେ, ଅବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନକରି ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାପାଇଁ ସେହି ସମାନ ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ ହେବ।

ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚାଇ ଦେଇଛୁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନବୀକରଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ କାରଣ ସେମାନେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ବ୍ଯବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ସଂରଚନାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି ଯାହା ଏହାର ପରିଚୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇଛି। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ଏହା ଥିଲା ଯେ ସହଭାଗୀତା ଦସ୍ତାବିଜର ଦଲିଲ, ମୃତ୍ୟୁ, ଅବସର ଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା ନୂତନ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ହେତୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗଠନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସତ୍ତ୍ୱେ, ମୃତ କିମ୍ବା ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପରିଚୟ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନକରିଛି। ଯଦି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିବୃତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ, ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଛି, ସାଧାରଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଭାବରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏଗୁଡ଼ିକ କ 'ଣ ଏବଂ ସେମାନେ ଉଠାଇଥିବା ବିବାଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ କେତେ ଦୂର ଲଢେଇ କରିଥିଲେ ତାହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ।

([1]) [1960] 2 S.C.R. 775.

([1]) [1960] 2 S.C.R. 775.

1964

ବ୍ରଜଲାଲ ମଣିଲାଲ୍ ଆଣ୍ଡ କୋ.
ବନାମ
ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟାଙ୍ଗର

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ-ଭାରତ ସଂଘ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥିତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବିବୃତିର ବିଷୟବସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ମନା କରିବାରେ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲେ ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ତଥ୍ୟଗତ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ସେମାନେ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହା କହିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଥିବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ବିପରୀତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଛି, କାରଣ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ ନକରି ଆଦେଶ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିରପେକ୍ଷ ଶୁଣାଣିର *ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ* ଅଟେ ।

ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିମାନେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ, କାରଣ ଏହିକି ଯେ ସେମାନେ ଏହି ବିଚାରରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମର, ନିୟମ 57 ଏବଂ 59 ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରୟୋଗ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଚରିତ୍ରର ଥିଲା, ତେଣୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଯାହା ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ ଯାହାକୁ ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନଥିଲା । *ଶିବଜୀ ନାଥୁଭାଇ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*[1] ମାମଲାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଓଲଟାଇ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ରାୟ ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଘୋଷଣା କରିବାର ଅବକାଶ ପାଇନଥିଲେ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ଏବଂ ଜୁଲାଇ 9, 1958, ମସିହାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଆଦେଶ ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 24, 1958, ମସିହାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଗଲା । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ଉପରେ ନୂତନ ଭାବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଏହି ରାୟରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହାର ଫଏସଲା କରିବେ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ସେମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି (ଏକ କିତା ଶୁଣାଣି ଶୁଳ୍କ)।

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

(1) [1960] 2 S.C.R. 775.